FY1005/TFY4165 Termisk fysikk. Institutt for fysikk, NTNU. Høsten 2015.

Veiledning: 7. og 10. september. Innleveringsfrist: Fredag 11. september kl 16.

Øving 3

Anta ideelle gasser med mindre noe annet er spesifisert. Adiabatkonstanten $\gamma = C_p/C_v$ for luft er 1.4.

Oppgave 1

En varmeisolert elektrisk motstand holdes ved konstant trykk p og mottar en konstant effekt P. All energien dissiperes (dvs tapes som varme), og du har funnet at tidsforløpet til temperaturen T inni motstanden kan tilnærmes med funksjonen

$$T(t) = T_0[1 + a(t - t_0)]^{1/4}$$

ved lave T. Her er a, t_0 og T_0 konstanter. Beregn temperaturavhengigheten til C_p i dette temperaturintervallet. (Tips: Bestem først $C_p(t)$ og deretter $C_p(T)$ ved å eliminere $t - t_0$.)

Oppgave 2

Luft, vann og jern er tre ganske ulike stoffer. Hvilket av dem tror du krever hhv minst og mest energi pr masseenhet for å heve temperaturen med en grad, ved romtemperatur og konstant trykk? Sjekk gjetningen din ved å regne ut spesifikk varmekapasitet c_p , i enheten cal/gK for hver av de tre stoffene. (Tips: Finn selv molare masser for luft og jern, og bruk resultater fra forelesningene 20. januar.)

Oppgave 3

Hvor mye synker temperaturen når tørr luft stiger 100 m rett opp og man kan anta at prosessen skjer adiabatisk? Anta at temperaturen i utgangspunktet er 20°C, at trykket er 1 atm, og at trykkreduksjonen er 8.9 mm Hg pr 100 m høydeendring. (Tips: For adiabater i en ideell gass gjelder $pT^{-\gamma/(\gamma-1)} = \text{konstant.}$) Vil lufta utvide seg eller krympe i en slik prosess?

Oppgave 4

I en dieselmotor komprimeres luft slik at drivstoffet, som sprøytes inn gjennom en dyse, selvantennes. Anta at stemplet i hver av sylindrene i motoren komprimerer luften til 1/18 av volumet til innsugd luft som har trykket 1 atm. Anta videre at kompresjonen skjer adiabatisk og at temperaturen på innsugd luft er 17° C. Hva blir trykket p og temperaturen T når volumet er redusert til 1/18 av det opprinnelige volumet? Hvor mye arbeid W kreves tilført for å utføre denne kompresjonen når startvolumet er 0.80 L? (Tips: W kan beregnes på to måter: Ved å integrere p(V)dV, eller ved å regne ut ΔU . Velg selv metode.) (Et av svarene: 0.44 kJ.)